

УДК

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ У ПЕДАГОГІЦІ

Сорокіна Анастасія Сергіївна, старший викладач, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків, Україна

Анотація — матеріал присвячено новітнім інформаційним системам та технологіям, що використовуються. Розглянуто розвиток і особливості концепції інформатизації педагогіки

Ключові слова — інформаційні системи, інформаційні технології, інформатизація, педагогіка.

Розвиток інформатизації суспільства у зв'язку з повсякчасним використанням Інтернету та відповідних йому інформаційних систем і технологій змушує приділяти все більше уваги до коректного їх використання у педагогічній практиці.

Інформатизація суспільства – це перспективний шлях до економічного, соціального та освітнього розвитку. Інформатизація освіти спрямовується за думкою автора [1] на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу, впровадження комп'ютерних методів навчання та тестування, що надає можливість вирішувати проблеми освіти на вищому рівні з урахуванням світових вимог.

Інформатизація (лат. informatio - пояснення, викладення) є одним із головних напрямів сучасної науково-технічної революції, що означає процес перебудови життя суспільства на основі використання достовірного, вичерпного і своєчасного знання в усіх суспільно значущих видах діяльності [8].

Процес інформатизації охоплює такі взаємопов'язані процеси, як медіатизація (лат. medium - посередник) - удосконалення засобів збирання, збереження і поширення інформації; комп'ютеризація - удосконалення засобів пошуку та оброблення інформації; інтелектуалізація - розвиток здібностей сприйняття і

продукування інформації, тобто підвищення інтелектуального потенціалу суспільства, в тому числі з використанням засобів штучного інтелекту.

Інформаційні технології займають важливе місце в педагогіці та мають ряд переваг, серед яких інтерактивність, інтенсифікація процесу навчання, зворотний зв'язок.

Широке розповсюдження отримала концепція нових інформаційних технологій – НІТ. Автором [7] запропоновано розглядати нові інформаційні технології, як упровадження нових підходів у навчально-виховний процес, що орієнтований на розвиток інтелектуально творчого потенціалу людини, з метою підвищення його ефективності завдяки застосуванню сучасних технічних засобів.

На підставі систематизації науково-методичного матеріалу з питань впровадження НІТ у навчальний процес нові інформаційні технології автор [7] запропонував наступну класифікацію технологій: функціонально орієнтовані технології; предметно орієнтовані технології; проблемно орієнтовані технології.

Автори О.П.Єршов, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська, О.М. Пехота, І.В.Роберт, В.Л. Стефанюк конкретизували характеристику елементів складових НІТ відповідно до засобів: електронно-обчислювальні механізми, локальні і глобальні мережі, пристрої введення-виведення, засоби збереження інформації та інше сучасне периферійне обладнання; програмні комплекси; інформаційні системи; системи мультимедіа та гіпермедіа, системи штучного інтелекту; програмні засоби міжкомп'ютерного зв'язку тощо та відповідно методів – системний аналіз; системне проектування; методи передачі,

збереження та захисту інформації; безпаперові технології.

На думку В.П.Беспалько, П.Я.Гальперін, М.І.Жалдак, І.І.Мархеля впровадження комп'ютерних засобів у навчальний процес поширило теорію і методику освіти шляхом застосування в навчальному процесі нових різноманітних дидактичних засобів.

Інформаційні системи, як системи передачі інформації вже давно посідають помітне місце в педагогіці [7].

В. Ю. Биков, Я. І. Вовк, М. І. Жалдак, Н. В. Морзе та ін. поклали початок інформатизації освіти, розробивши відповідну концепцію інформатизації [4], в основні: забезпечення розвитку особистісних якостей людини, розкриття її творчого потенціалу, підвищення ефективності навчально-виховного процесу на основі впровадження нових інформаційних технологій навчання, надання діяльності творчого, дослідницького характеру; удосконалення управління освітою; інтенсифікація методичної роботи та наукових досліджень. Сукупність проблем інформатизації розглядалася ними як цілісна система взаємопов'язаних і невіддільних одна від одної складових: наукових, організаційних, матеріально-технічних, фінансових та інших.

До переваг використання інформаційних систем відносять високу надійність, швидкодію, широку підтримку операційних систем зі зрозумілим інтерфейсом. Від позадачного принципу проектування систем відбувається перехід до розробки функціонально цілісних інформаційних систем із використанням систем управління базами даних [6].

Виставка ВЕТТ – 2015 продемонструвала педагогічний потенціал динамічних продуктів, які персоналізують навчання, вносять елемент гри, дозволяють і вчителю, й учню створювати свої навчальні матеріали. Очевидна тенденція переходу до хмарних технологій бо вони дозволяють використовувати навчальний контент у будь-якому місці планети, на пристроях різних типів з будь-якою операційною

системою. Для вчителя додатковим бонусом стає можливість оцінювати роботу учня в режимі реального часу.

Одним з найефективніших інформаційним засобом для підвищення навчання було прийнято OneNote. Це не лише інформаційна система для швидких записів, текстових, візуальних, звукових, чи організації своїх особистих відомостей. Він є гарним зразком потужного навчального засобу з можливістю спільної роботи вчителя й учня в обох режимах, онлайн і офлайн [5].

В. Ю. Биков, Я. І. Вовк, М. І. Жалдак, Н. В. Морзе та ін. запропонували концепцію інформатизації освіти [4], в основні положення якої було покладено: а) забезпечення розвитку особистісних якостей людини, розкриття її творчого потенціалу, підвищення ефективності навчально-виховного процесу на основі впровадження нових інформаційних технологій навчання, надання діяльності творчого, дослідницького характеру; б) удосконалення управління освітою; в) інтенсифікація методичної роботи та наукових досліджень. Сукупність проблем інформатизації розглядалася як цілісна система взаємопов'язаних і невіддільних одна від одної складових: наукових, організаційних, матеріально-технічних, фінансових та інших.

Продовження концепції розвитку інформатизації педагогіки змінили мету та зміст навчання. При цьому зміст навчання змінюється за кількома напрямками, а саме [3]: 1) становлення навчальних дисциплін, які забезпечують загальноосвітню та професійну підготовку у галузі інформатики, 2) широке використання всього спектру різноманітних засобів інформатизації, застосування яких стає нормою в усіх галузях діяльності людини (цей процес зумовлює певну зміну предметного змісту, а також форм і методів викладання всіх навчальних дисциплін на всіх рівнях освіти), 3) глибинний вплив інформатизації на мету навчання – це переосмислення, формування в суспільній свідомості усвідомлення потреби енциклопедичних знань.

У наш час найважливішим документом що інформатизації педагогіки виступає «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», одним з пріоритетних напрямів якої є впровадження інформаційної і комп'ютерної техніки, що «забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві» [2].

Список використаної літератури

1. Ставицька І.В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті / І.В. Ставицька // Новітні освітні технології в контексті Євроінтеграції: Матеріали X Міжнар. наук.-пр. 175 с.–конференції. 14 січня 2015 р. – К. : ЦУЛ.

2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс] // Офіційне Інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу : <http://president.gov.ua/documents/15828.html>.

3. Шаронова Н. В. Інформатизація освіти та управління вищим навчальним закладом: сучасний стан та тенденції розвитку / Н. В. Шаронова // Педагогіка і психологія. – 2002. – № 3. – С. 140–144.

4. Концепція інформатизації освіти / В. Ю. Биков, Я. І. Вовк, М. І. Жалдак та ін. // Рідна школа. – 1994. – №11. – С. 26–29.

5. Освітні технології для вчителів на BETT-2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/method/technol/46158>

6. Воронкин А. Развитие информационно-коммуникационных технологий обучения студентов высших учебных заведений Украины в 90-х годах XX в. – начале XXI в. / А.Воронкин // Информационные технологии в образовании. - 2014. - № 20. - С. 99-116.

7. Гурін Р.С. Підготовка майбутнього вчителя гуманітарного профілю до застосування нових інформаційних технологій у навчальному процесі загальноосвітньої школи Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Р.С. Гурін; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К.Д.Ушинського (м. Одеса). — О., 2004. — 21 с. — укр.

8. Фіцула М. М. Педагогіка [Текст] : навчальний посібник / М. М. Фіцула. - 2-е вид., виправл., допов. - К. : Академвидав, 2006. - 560 с. : табл. - (Альма-матер).

1. Бобух І. Соціальний потенціал як новітня складова національного багатства / І. Бобух // Економіст. – 2011 – № 4 – С. 68–74.

2. Верба В. О. Корпорації й інтегровані структури: проблеми науки й практики: монографія / В. О. Верба, А. Н. Гребешкова. – Х.: ВД «Інжек», 2007 – 344 с.

3. Конкурентоспособность предприятия: оценка, диагностика, стратегия: научное издание / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко, Н. А. Дробитько и др. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2004. – 256 с.

4. Duening T. N. Essentials of business process outsourcing / T. N. Duening, R. L. Click. – New Jersey: John Wiley & Sons, 2005. – 230 p.

5. Вудзан Б. Ретроспектива і перспектива менеджменту в Україні / Б. Вудзан. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www/soskin.kiev.ua/cgi/post.cgi>.

Автори

Сорокіна Анастасія Сергіївна, старший викладач, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків, Україна
sorokin.anastas@mail.ru

Тези доповіді надійшли 20 лютого 2015 року.
(Пишіть дату, коли Ви відправили свою доповідь).

Опубліковано в авторській редакції.